Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Nicolasa Urtiaga Irusta

Eibar, Gipuzkoa
(1910-2003)

Aurkibidea

Biografia

Gerra aurreko Eibar nolakoa zen oso ongi gogoratzen zuen. Eibarko bonbardaketa ere zuzen-zuzenean bizi izan zuen. Solac lantegian jardun zuen gaztetan.

Zintak

AB-323

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 2002-05-10
- **Iraupena**: 63 min
- **Euskarria**: MiniDV

AB-324

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 2002-05-10
- **Iraupena**: 49 min
- **Euskarria**: MiniDV
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Ibarkurutze-Bidebarrieta ingurua nolakoa zen

- **Erref**: AB-323/002
- **Iraupena**: 0:02:55. **Hasi**: 00:02:00. **Bukatu**: 00:04:55

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:
Ibarkurutze ingurua nolakoa zen. Bidebarrieta; Errebal. Zubi bat batetik bestera pasatzeko. San Agustin-eko trabesia, lehenago Trokaolaneko zubia zen. Errebaleko komentua. Muzategia; Indianoko palazioa.

2. Roman Ortuosteren argazki-estudioa

- **Erref**: AB-323/003
- **Iraupena**: 0:03:05. **Hasi**: 00:04:55. **Bukatu**: 00:08:00

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:
Román Ortuosteren argazki-estudioa, Indianoko Palazioaren ostean. Ortuoste familiaren inguruko kontuak. Indalecio Ojanguren argazkilariak estudioa Untzagan zuen. Castrillo argazkilariaren berri.

3. Ibarkurutzea eta Ibarbea

- **Erref**: AB-323/004
- **Iraupena**: 0:06:40. **Hasi**: 00:08:00. **Bukatu**: 00:14:40

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Beste garraio batzuk

Laburpena:
Ibarkurutzea. Ibarbeko etxea nolakoa zen; zein bizi zen bertan; inguruko dendak. Alhondiga. Lehenengo gurdiak zaldiekin zebiltzan, salgaiak alde batetik bestera garraiatzen: Atxa-Orbea eta Txaltxa (Apellaniz). Katillu beranduago hasi zen garraio lanak egiten. Iturriak: Ibarkurutzekoa; Urkizukoa.

4. Estazio kalea

- **Erref**: AB-323/005
- **Iraupena**: 0:04:45. **Hasi**: 00:14:40. **Bukatu**: 00:19:25

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Estazio kalea ez da larregi aldatu. Hotel Comercio; Fonda Bueno. Errebalean, Merkatu Plaza. Nolakoa zen azaltzen du. Baserritarren inguruko kontuak. Guimón alkateak gogor egiten zien.

5. Kruzetaneko zinea

- **Erref**: AB-323/006
- **Iraupena**: 0:04:55. **Hasi**: 00:19:25. **Bukatu**: 00:24:20

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:
Estazio kalean, Kruzetaneko etxe barruan zinea. Zinea nolakoa zen, zenbat ordaintzen zutuen. Haren inguruko istorioak.

6. Astelena frontoian dantzan

- **Erref**: AB-323/007
- **Iraupena**: 0:05:55. **Hasi**: 00:24:20. **Bukatu**: 00:30:15

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:
Astelena frontoiko dantzaldiak. Giro handia; ordutegia; antolaketa. Udan, dantzaldia Untzagan egiten zen. Rialtoan ere egiten ziren.

7. Tanbolinteroak eta erromeriak: Azitain, Arrate..

- **Erref**: AB-323/008
- **Iraupena**: 0:04:35. **Hasi**: 00:30:15. **Bukatu**: 00:34:50

Gaia(k):

- Lanbideak » Udal langileak

Laburpena:
Tanbolinteroa. Azitaingo erromeria. Pregoilaria, Pedro "Maria Ospittal". Plazara arraina heltzen zenean, pregoia ematen zuen.

8. Bidebarrietako labaderoa

- **Erref**: AB-323/009
- **Iraupena**: 0:03:50. **Hasi**: 00:34:50. **Bukatu**: 00:38:40

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak

Laburpena:
Erropa garbitzera nora joaten ziren. Bidebarrieta kalean 4/5 harri zeuden errekan ipinita erropa jabontzeko. Afaldu eta gero gazteria ugari elkartzen zen bertan.

9. Txontako dutxak eta Arraindegiko bainu-etxea

- **Erref**: AB-323/010
- **Iraupena**: 0:03:20. **Hasi**: 00:38:40. **Bukatu**: 00:42:00

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala

Laburpena:
Txontan, dutxa bat ipini zuen baten batek eta xemeikoa kobratzen zuen. Arraindegi kaleko bainu-etxea. Diru pixkat zutenean joaten ziren dutxatzera; ez zen orain bezala. Bestela, baldearekin etxean.

10. Etxeko bizimodua

- **Erref**: AB-323/011
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:42:00. **Bukatu**: 00:44:30

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Armagintza

Laburpena:
"Korriuaneko etxia". Gerra garaian bonba bat jausi zen beraien etxera.

11. Pegora bakoitzeko lantegi bana

- **Erref**: AB-323/012
- **Iraupena**: 0:01:25. **Hasi**: 00:44:30. **Bukatu**: 00:45:55

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Armagintza

Laburpena:
Bera umea zenean bazter guztietan zeuden tailerrak, ia pegora guztietan. Arragueta; Arikitxaneko zubia; ingurua ondo gogoratzen du.

12. Gerra sasoiko bonbardaketak

- **Erref**: AB-323/013
- **Iraupena**: 0:07:35. **Hasi**: 00:45:55. **Bukatu**: 00:53:30

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:
Bonbardaketa Eibarren. Lehenengo bonba, Bolingora jausi zen. Oso ondo gogoratzen du egun hura. Ignacio Arrillagaren klinika. Badirudi Ignacio Arrillagaren klinikan eta Orbeaneko lantegiaren teilatuan seinaleren bat ipinita zegoela bertara bonbarik ez jaurtitzeko (?!). Bolinguan, Untzagan, e.a. jausitako bonbak. Aterpeak egin ziren: non, nolakoak. Eibarren ebakuazioa irailean egin zen; exilioa. Bonbardaketa zetorrela abisatzeko, kanpai hotsak.

13. Eskolan doña Poloniarekin

- **Erref**: AB-323/014
- **Iraupena**: 0:08:30. **Hasi**: 00:53:30. **Bukatu**: 01:02:00

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
Pagei eta Alhondigako eskolak. Maistrak: Dña María; Dña Petra; Dña Polonia. Dña Polonia maistra zelakoa zen. Eskola kontuak: zer ikasi zuen; liburuak. Erdaraz ikasten zuten baina beraien artean euskaraz hitzegiten zuten. Eskola amaitu eta josten ikastera joan zen.

14. SOLAC lantegian lanean

- **Erref**: AB-324/001
- **Iraupena**: 0:03:44. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:03:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
1929an SOLAC lantegian hasi zen lanean, hemeretzi urterekin. Plantxak, kafeterak, berogailuak, txigorgailuak... egiten zituzten.

15. SOLAC lantegiko lanak eta antolamendua

- **Erref**: AB-324/003
- **Iraupena**: 0:02:22. **Hasi**: 00:05:38. **Bukatu**: 00:08:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
SOLAC lantegia zelakoa zen kontatzen du. Bera denetariko lanetan aritzen zen. Andres Ruiz `Karamelerua´ zen arduraduna. Emakumeak eta gizonezkoak bereizita egoten ziren.

16. SOLAC lantegia zeinek sortu zuen

- **Erref**: AB-324/006
- **Iraupena**: 0:01:45. **Hasi**: 00:11:36. **Bukatu**: 00:13:21
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
SOLAC lantegiaren sortzailea Zanucci izan zela dio. Ondoren, Larreategik hartu zuela eta azkenik Ormaetxea, Solagun eta Rubiok hartu zutela dio. Bakoitzaren zereginak aipatzen ditu.

17. SOLAC lantegiko egutegia eta soldatak

- **Erref**: AB-324/008
- **Iraupena**: 0:03:34. **Hasi**: 00:20:18. **Bukatu**: 00:23:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
SOLAC lantegian lan asko egiten zuten, oporrik ere hartu gabe. AEG lantegiarentzat lan asko egiten zuten gerra aurrean. Igandetan ere lan egiten zuten, lantegiak berak elizari baimena eskatuta. Bi pezeta eguneko irabazten zituen 1929an. Zilarretan ordaintzen zioten, zapatuetan.

18. Soldata igoera

- **Erref**: AB-324/010
- **Iraupena**: 0:01:32. **Hasi**: 00:26:46. **Bukatu**: 00:28:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Hasieran bi pezeta irabazten zituen eguneko. Sindikatuei esker, egunean bost pezeta irabazten hasi ziren. Gizonezkoek gehiago kobratzen zuten.

19. SOLAC lantegiko materiala bertan egina

- **Erref**: AB-324/011
- **Iraupena**: 0:03:23. **Hasi**: 00:28:18. **Bukatu**: 00:31:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
SOLAC lantegian den-dena bertan egiten zuten. Berogailuentzako lurrezko tutuak non egiten zizkieten kontatzen du. Norberak hasi eta bukatu egiten zuen muntaia.

20. Kafetera txikiak etxeetan

- **Erref**: AB-324/012
- **Iraupena**: 0:02:15. **Hasi**: 00:31:41. **Bukatu**: 00:33:56
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Kafetera txikiak egiten zituzten. Madril eta Bartzelonara saltzen zuten asko. Eibarren jende askok izaten zituen. Akasdunak merkeago saltzen zituztenez, haiek eskuratzen zituzten.

21. Matxariako eraikina

- **Erref**: AB-324/014
- **Iraupena**: 0:01:45. **Hasi**: 00:36:29. **Bukatu**: 00:38:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
SOLAC lantegiaren Matxariako eraikina zelakoa zen kontatzen du, solairuz solairu.

22. Markinara oporretan

- **Erref**: AB-324/017
- **Iraupena**: 0:02:59. **Hasi**: 00:44:01. **Bukatu**: 00:47:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:
Oporrik ez zuten izaten, ez baziren norberak hartutakoak. Aita markinarra zeukan eta hango jaietara joaten zen oporretan. Orduan Markina Eibar baino aristokratagoa zela dio eta jai dotoreagoak izaten zirela kontatzen du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-04

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com